

АВТОБІОГРАФІЧНІ МАРКЕРИ В МІФОПОЕТИЦІ ГАЛИНИ ПАГУТЯК

Галина Іванівна Бокшань

alebo@ukr.net

Старший викладач

Кафедра іноземних мов

Херсонський державний аграрний університет

Аспірантка

Кафедра української літератури

Херсонський державний університет

Вул. 40 років Жовтня, 27, 73000, м. Херсон, Україна

Анотація. Мета статті полягає в ідентифікації автобіографічних маркерів у міфопоетиці Г. Пагутяк на образному й мотивному рівнях та з'ясуванні специфіки міфологізації її духовно-біографічного досвіду. У роботі прослідковуються особливості художнього переосмислення дотичних до неоміфу письменниці реальних подій, топосів і персоналій. Есеї авторки використовуються для визначення міфогенних витоків її белетристики та виявлення автобіографічно маркованого матеріалу, інтерпретованого в художній прозі. Аналізується характерна для багатьох творів Г. Пагутяк асиміляція образу наратора й авторського „я”, що на жанровому рівні виявляється у наближенні деяких філософських новел до есеїстики. Простежується взаємодія автобіографічного й міфічного в семантиці наскрізних образів у неоміфі авторки: каменя, річки, дороги, чорного птаха, Панни з жовтим волоссям. Звертається увага на автобіографічність у кореляції жіночих персонажів з міфологемою призахідного сонця. Окреслюється взаємодія духовно-автобіографічного й філософсько-міфологічного інтертекстів у „маленькому романі” „Радісна пустеля”. Установлюється зв'язок

міфосемантики імені Лада з фактами біографії Г. Пагутяк та мотивом втраченого світового ладу, який набуває статусу магістрального у неоміфологічній прозі письменниці. Досліджуються стратегії космізації, містифікації та персоніфікації „приватної топографії” як у белетристиці, так і в есеях авторки. Розглядаються особливості читацької рецепції гіперміфологізованого образу Урожа. Контамінація автобіографічного й міфічного визначається як характерна ознака ідіостилу Г. Пагутяк. Перспективи подальших досліджень в означеному напрямку вбачаються у з’ясуванні ролі автобіографічного інтертексту в неоміфі Г. Пагутяк, у вивченні стратегій міфологізації духовного досвіду авторки в її нових творах.

Ключові слова: Галина Пагутяк, автобіографічні маркери, есеїстика, духовно-автобіографічний інтертекст, неоміф, міфологізація, образно-мотивний рівень, містифікований топос.

Духовно-біографічний досвід Г. Пагутяк як тематичний блок її художньої прози реалізується здебільшого імпліцитно. Екзистенційні рефлексії та ретроспективні візії письменниці фіксує в есеїстиці, яка уможлиблює виявлення зв’язків між фактами її біографії та поетикою белетристики. Студіювання авторського варіанту життєпису та аналіз художнього міфосвіту Г. Пагутяк дозволяють визначити таку їх кореляцію: по-перше, у белетристиці письменниці наявні виразні автобіографічні маркери; по-друге, спостерігається тенденційна міфологізація духовно-біографічного досвіду митця.

Дослідники творчості Г. Пагутяк завважають схильність авторки до міфологізації „приватної топографії” та генеалогії. Так, К. Левків [2] акцентує містичну версію письменниці про родові зв’язки з Владом Басарабом (Дракулою). О. Романенко [12] фокусує увагу на реалізації у прозі Г. Пагутяк архетипу села в міфологізованому топосі Урожа. А. Соколова [13] у силове поле дослідження залучає засоби містифікації простору з реально існуючим прототипом. Однак питання взаємодії біографії та міфотворчості Г. Пагутяк усе ще потребує всебічного вивчення, що визначає актуальність теми нашої статті.

Значущості для студіювання феноменів біографії митця в контексті міфотворчості набуває висновок Є. Фіцовського про Б. Шульца: „Реальні назви автентичних осіб і місць, перенесені в міфологію, були для нього чимось більшим, ніж нагодою: термінами, які, одмінивши свій зміст, залишилися як одна з ниток, що зв'язували реальну біографію митця та витворену ним міфічну автогенеалогію” [15, с. 74]. Спроба аналогізувати автобіографічність у міфопоетиці Б. Шульца і Г. Пагутяк зумовлює пошуки дотичних до неоміфу письменниці реальних подій, топосів і персоналій та аналіз їх художньої інтерпретації.

Відтак мета запропонованого дослідження полягає в ідентифікації автобіографічних маркерів у міфопоетиці Г. Пагутяк на образному й мотивному рівнях та з'ясуванні специфіки міфологізації її духовно-біографічного досвіду.

У художній прозі письменниця інтерпретує міфосемантику чисел, доповнюючи стрижневі значення оказіональними, часто опосередкованими фактами її біографії. Так, у новелі „Числа мертвих і живих” Г. Пагутяк акцентує зловісну символіку числа „2”, пов'язану в міфології з парністю: „подвійні або здвоєні предмети, за повір'ями, могли принести нещастя” [1, с. 167]. Відтак, оповідачка висновує: „Число „2” – найгірше”, бо за переконанням діда, в їхній хаті „не може жити по дві особи чоловічої статі” [8, с. 52]. У книзі есеїв „Уріж та його духи” Г. Пагутяк такі уявлення про лиховісну семантику числа „2” атрибутовуються її діду Григорію. Асиміляція образу наратора й авторського „я” характерна для багатьох творів письменниці, що на жанровому рівні виявляється у наближенні деяких філософських новел до есеїстики („Двісті років тому в Урожі...”, „Панна з жовтим волоссям”, „Уже так більше не буде”).

Як і в однойменному есеї з книги „Уріж та його духи”, у новелі „Панна з жовтим волоссям” рефлексії письменниці (оповідачки) спрямовані на окреслення міфогенних витоків її прози: „У нікого в роду не було такого волосся. Воно з'явилося з дідової пам'яті про панну-молоду, чий привид пронісся над нічним багаттям, чия неспокійна душа живе, можливо, в моєму тілі, і рветься, шукаючи один їй відомий притулок серед ночі” [8, с. 59]. Таким

чином, образ загадкової панни, міфосемантика якого найбільш виразно артикульована в романі-феєрії „Зачаровані музиканти”, можна вважати автобіографічно маркованим.

Притаманний більшості творів Г. Пагутяк архетипний образ дороги і дотичний до нього міфологічний мотив подорожі опосередковані схильністю письменниці до мандрів, які стають об’єктом зображення в подорожніх нотатках „Сентиментальні мандрівки Галичиною”. Цей образно-мотивний комплекс виконує сюжетотворчу функцію в таких оповіданнях, як „Потрапити в сад”, „Видіння Орфея”, повістях „Гірчичне зерно”, „Бесіди з Перевізником”, „Спалене листя”, романах „Господар”, „Смітник Господа нашого”, „Слуга з Добромиля”, „Зачаровані музиканти”, „Втеча звірів, або Новий бестіарій”, „Магнат”, діалогії „Писар Східних Воріт Притулку” і „Писар Західних Воріт притулку”.

Кореляція жіночих персонажів з міфологемою призахідного сонця є одним з численних автобіографічних маркерів у міфопоетиці Г. Пагутяк: з есеїв відомо, що письменниця, як і героїні її творів „Соловейко”, „Компроміс”, „Пан у чорному костюмі з блискучими гудзиками”, любила „сидіти на терасі з видом на ріку й дивитись, як заходить сонце” [11, с. 87]. Парадигма значень цієї міфологеми у прозі письменниці корелює з мотивами смерті і втраченого світового ладу. Загалом геліоцентричність міфосвіту Г. Пагутяк, що оприявнюється вже в назвах її художніх творів („Захід сонця в Урожі”, „Тебе спалить сонце”) та есеїв („Засвічу свічу проти сонечка...”, „Сліпуче світло полудня”, „Сонце”), відображає експліковані авторкою філософські уявлення про небесне світило як символ справедливості: „Якщо ми упокоримось і визнаємо свою залежність від Сонця, у нас з’явиться час відшукати у власній душі досконалість і вічність” [8, с. 126].

Якщо в низці творів особистий досвід авторки редукований до окремих автобіографічних маркерів, то в „Радісній пустелі” його художня інтерпретація формує виразний духовно-автобіографічний інтертекст, який взаємодіє з філософсько-міфологічним, що становить специфіку міфологізування в цьому

„маленькому романі” Г. Пагутяк. Як і в есеїстичних спогадах письменниці про дитинство, образ річки Бистриці в „Радісній пустелі” наділений психотерапевтичними властивостями: „Усе, що відбувалось вдома, сварки, різні прикросці, мене вражало, але я знала, що завтра піду до річки і мені стане легше” [9, с. 112]. Загалом семантика міфологеми води, втіленої у прозі Г. Пагутяк у кількох наскрізних акватичних образах, на нашу думку, зумовлена саме впливами її дитячих вражень: „Надто багато часу я провела разом з Бистрицею, і вона дала мені найголовніший урок в житті – незалежності” [10, с. 17]. Особливої виразності духовно-автобіографічний інтертекст у „маленькому романі” набуває, коли оповідачка розмірковує про власну творчість: „Я написала про Вежу, схожу на Вавилонську. Написала про Незайману землю, про червоний дім на березі мертвого озера, про планету Ерідан. Я втікала всюди, доки не знайшла найкращий вихід – пустелю, і всі ці місця: Вежа, Ерідан – лише марева в ній” [9, с. 112]. Тут розпізнаємо автоалюзії на такі твори Г. Пагутяк, як „Записки Білого пташка” та „Господар”.

Орнітологічний образ у „Радісній пустелі” є трансформацією міфологеми крука з автобіографічно маркованою семантикою, експлікованою у книзі „Уріж та його духи” [11, с. 99] та вербалізованою Чорним птахом: „Коли вмирав твій батько, я чорним круком кружляв над хатою, віщуючи смерть” [9, с. 92]. Письменниця локалізує зловісну семантику цього образу, прив’язуючи до урізької міфології: „<...> вісниками смерті в Урожі слугують сні, запалі паски, розбиті дзеркала і чорні круки, що кружляють над хатою” [11, с. 37].

Тяжіння до гармонізації буття на особистісному та художньому рівнях відображене у використанні імені Лада: його Г. Пагутяк дала своїй дочці та героїні казкової повісті „Втеча звірів, або Новий бестіарій”. В авторських коментарях до твору окреслюється зв’язок між міфосемантикою імені та мотивом втраченого світового ладу, який набуває статусу магістрального у неоміфологічній прозі письменниці: „<...> дівчинка, яку кличуть Доня, наприкінці книги здобуває ім’я, на яке заслуговує, і разом з ним місію: гармонізувати Всесвіт і підтримувати у ньому лад. Маленька богиня” [5].

Г. Пагутяк міфологізує, містифікує і персоніфікує топоси, що знаходяться в координатах її „приватної топографії”, як у художній прозі, так і в есеїстиці. Підкреслюючи етапне значення повісті „Гірчичне зерно” у формуванні неоміфологічного дискурсу своєї творчості, письменниця акцентує в ньому особливий статус міфологеми Урожа: „Четверта книжка вже менш більш окреслила напрямок, у якому я стану рухатись. <...> З цієї повісті я почала не лише відтворювати, а й створювати міфологію Урожа, якою наповняться інші мої книги” [6]. Топос Урожа набуває у повісті сакральних конотацій через образ перлини, символіку якого можна декодувати з опертям на культурно-історичний та Біблійний інтертексти. У творі згадується, що Франко назвав Уріж „перлина Божа на землі” [3, с. 14]. У Євангелії Царство Небесне порівнюється з перлиною, яку знайшов купець й обміняв на неї всі свої статки [від Матвія, 13:45–46]. Головний герой твору Михайло Басараб, як і той купець, повернувся додому, не маючи нічого, крім перлини.

У повісті „Гірчичне зерно” міфологізований топос Урожа акумулює семантику утопічності, що сугестує звільнення від тягарів і проблем бездуховного міста: „Уріж – то було єдине місце в усьому світі, де правда торжествувала над кривдою, а ласка над жорстокістю <...> Коріння кожної людини вростає у таке місце, але іноді треба прожити кількасот років, щоби віднайти свій Уріж – урізаний долею клаптик землі, який минають війни, хвороби, смерть” [3, с. 29].

У повісті „Пан у чорному костюмі з блискучими гудзиками” міфоцентричність прози Г. Пагутяк виявляється у збільшенні концентрації демонологічного у міфологізації Урожа. У якості інструмента містифікації цього топосу виступає міфологема трьох груш, що „росли на нечистому місці” [7, с. 62]. Семантика цієї міфологеми експлікована у вставній новелі повісті, а також в есеях письменниці, у яких вона корелює з топосом Границі. Зокрема, книга „Уріж та його духи” містить згадку про три груші, які „зрізали у 1988 році, коли міняли дерев’яні електричні стовпи на бетонні” [11, с. 109]. Таким чином, міфологізований хронотоп повісті постає з реального часопростору, у

якому, за свідченням письменниці, „часто траплялися моторошні, навіть жахливі речі” [11, с. 109].

Міфологема Урожа, яка в повісті „Пан у чорному костюмі з блискучими гудзиками” передусім корелює з демонологічними образами й оприявнює семантику зв'язку з потойбіччям, у рефлексіях героїні „Радісної пустелі” набуває асоційованих з образом раю сакральних конотацій: „<...> і я замість пекла опиняюся серед людських і господніх садів Урожа” [9, с. 86]. Утім, така семантика міфологізованого топосу антитетична авторському тлумаченню його реального прообразу, артикульованому у книзі „Уріж та його духи”: „Я стільки надивилася в Урожі жорстокості до людей, тварин і дерев, що ніколи не зможу вважати це місце раєм” [11, с. 107].

У романі „Захід сонця в Урожі” топос Урожа космізується через співвіднесеність з міфологемою світового яйця, яке в багатьох міфах світу пов'язується з виникненням життя: з нього „виникає всесвіт, або якась світотворча сила, або міфічні першопредки” [14, с. 28]. В інтерпретації Г. Пагутяк в образі Урожа-яйця оприявнюється семантика архаїчної опозиції „космос–хаос”, артикульована Жінкою-оповідачем: „Я живу в цьому яйці, яке плаває, зараз в мирних потоках дощу, і живлюся тим, чим воно мене годує: тишею і снами. А за межами мене пильнують мої ангели-охоронці. Вони відводять ніж, націлений в мене, і вибивають з рук склянку, наповнену отрутою” [4, с. 7].

Гіперміфологізація Урожа в художній прозі Г. Пагутяк настільки сугестивна, що спроби письменниці відділити його „вигадану й справжню” [11, с. 6] реальності в есеїстиці не заважають реципієнтам її творчості сприймати це місце як плід авторської фантазії. У „Сентиментальних мандрівках Галичиною” Г. Пагутяк згадує про те, що Уріж залишається для декого з її читачів „вигаданим місцем” [10, с. 162]. З іншого боку, фольклорно-міфологічна семантика в художньому образі Урожа трансформується в уявленні читача в історичну правду, про що письменниця пише в коментарях до повісті „Гірчичне зерно”: „Недавно я була в урізькій школі на семінарі по історії села і чула, як

цілком серйозно учасники розповідали про давній урізький ритуал – закопувати біду під горою Ласки. Я пишаюсь, що цей вигаданий звичай був сприйнятий моїми односельцями як щось абсолютно природне” [6].

Інтерпретація міфосемантики образу білого каменя з роману-феєрії „Зачаровані музиканти” в анімістичному ключі зумовлена, на нашу думку, інтересом письменниці до археології, про який вона пише в „Сентиментальних мандрівках Галичиною”: „<...> каміння мене цікавило з дитинства. <...> Я чула, що камені теж мають серце, тільки б’ється воно дуже повільно” [10, с. 145]. Окрім того, образ Матвія Домницького, одержимого Панною з жовтим волоссям, закорінений у містичній родинній історії, про яку оповідає Г. Пагутяк: „Це мій дід перед Другою світовою війною бачив Дике весілля, а я перенесла цей найпрекрасніший спогад у Журавно” [10, с. 148].

Таким чином, автобіографічні маркери у художній прозі Г. Пагутяк оприявнюються в образі Панни з жовтим волоссям; наскрізних образах дороги, призахідного сонця, чорного крука, річки, каменя; мотивах подорожі і втраченого світового ладу. Міфологізація реально існуючих топосів і пов’язаних з ними подій спричиняє двовекторну рецепцію: з одного боку, міфічність і вигаданість атрибутуються автентичним прообразам, з іншого, авторські міфи екстраполуються на історичне минуле. Перспективи подальших досліджень в означеному напрямку полягають у з’ясуванні ролі автобіографічного інтертексту в неоміфі Г. Пагутяк, у вивченні стратегій міфологізації духовного досвіду авторки в її нових творах. Зокрема, на окрему розвідку заслуговує автобіографічна повість „Новий рік у Стамбулі”, яка вийшла друком у 2015 році.

1. Жайворонок В. Знаки української етнокультури : словник-довідник / Віталій Жайворонок. – К. : Довіра, 2006. – 703 с.
2. Левків К. Містична історія від родички Дракули / Ксенія Левків // Критика прози: статті та есеї / В. Неборак, І. Котик, М. Котик-Чубінська та ін. – К.: Грані-Т, 2011. – С. 199–205.

3. Пагутяк Г. Гірчичне зерно / Галина Пагутяк. – К. : Радянський письменник, 1990. – 232 с.
4. Пагутяк Г. Захід сонця в Урожі // Захід сонця в Урожі / Галина Пагутяк. – Львів : ЛА «Піраміда», 2007. – С. 7–61.
5. Пагутяк Г. Книги : Втеча звірів, або Новий бестіарій : [авт. коментарі] [Електронний ресурс] / Галина Пагутяк. – Режим доступу : <http://pahutyak.com/втеча-звірів/>
6. Пагутяк Г. Книги : Гірчичне зерно : [авт. коментарі] [Електронний ресурс] / Галина Пагутяк. – Режим доступу : <http://pahutyak.com/>
7. Пагутяк Г. Пан у чорному костюмі з блискучими гудзиками // Захід сонця в Урожі / Галина Пагутяк. – Львів : ЛА «Піраміда», 2007. – С. 62–102.
8. Пагутяк Г. Потонулі в снігах / Галина Пагутяк. – Львів, ЛА «Піраміда», 2010. – 184 с.
9. Пагутяк Г. Радісна пустеля // Записки білого пташка / Галина Пагутяк. – К. : Український письменник, 1999. – С. 79–114.
10. Пагутяк Г. Сентиментальні мандрівки Галичиною / Галина Пагутяк. – Львів : ЛА «Піраміда», 2014. – 192 с.
11. Пагутяк Г. Уріж та його духи / Галина Пагутяк. – Львів : ЛА «Піраміда», 2012. – 120 с.
12. Романенко О. Архетип села у високій та масовій літературі (на матеріалі творів Г. Пагутяк, В. Медвідя, Люко Дашвар) / О. Романенко // Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика: вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2011. – № 22. – С. 15–19.
13. Соколова А. Містичний міфологізм прози Галини Пагутяк [Електронний ресурс] / А. Соколова. – Режим доступу : philology.knu.ua/files/library/folklore/36/42.pdf.
14. 100 найвідоміших образів української міфології / В. Завадська, Я. Музиченко, О. Таланчук, О. Шалак. – К. : Орфей, 2002. – 440 с.

15.Фіцовський Є. Регіони великої ересі та околиці / Єжи Фіцовський. – К. : ДУХ І ЛІТЕРА, 2010. – 544 с.

БИОГРАФИЧЕСКИЕ МАРКЕРЫ В МИФОПОЭТИКЕ ГАЛИНЫ ПАГУТЯК

Галина Ивановна Бокшань

alebo@ukr.net

Старший преподаватель

Кафедра иностранных языков

Херсонский государственный аграрный университет

Аспирантка

Кафедра украинской литературы

Херсонский государственный университет

Ул. 40 лет Октября, 27, 73000, г. Херсон, Украина

Аннотация. Цель статьи – идентификация автобиографических маркеров в мифопоэтике Г. Пагутяк на образном и мотивном уровнях, а также выяснение специфики мифологизации ее духовно-биографического опыта. В работе характеризуются особенности художественной интерпретации относящихся к неомифу писательницы реальных событий, топосов и персоналий. Эссе автора используются для определения мифогенных истоков ее беллетристики и выявления автобиографически маркированного материала, интерпретированного в художественной прозе. Анализируется свойственная многим произведениям Г. Пагутяк ассимиляция образа наратора и авторского «я», которая на жанровом уровне проявляется в приближении некоторых философских новелл к эссеистике. Отслеживается взаимодействие автобиографического и мифического в семантике сквозных образов в неомифе автора: камня, реки, дороги, черной птицы, Панны с желтыми волосами. Уделяется внимание автобиографичности в корреляции женских персонажей с

мифологемой заходящего солнца. Объясняется взаимодействие духовно-автобиографического и философско-мифологического интертекстов в «маленьком романе» «Радостная пустыня». Устанавливается связь мифосемантики имени Лада с фактами биографии Г. Пагутяк и мотивом утраченного мирового порядка, который приобретает статус магистального в неомифологической прозе писательницы. Исследуются стратегии космизации, мистификации и персонификации «частной топографии» как в беллетристике, так и в эссеистике писательницы. Рассматриваются особенности читательской рецепции гипермифологизированного образа Урожа. Контаминация автобиографического и мифологического определяется как характерная черта идиостиля Г. Пагутяк. Перспективы дальнейших исследований в указанном направлении усматриваются в определении роли автобиографического интертекста в неомифе Г. Пагутяк, в изучении стратегий мифологизации духовного опыта автора в ее новых произведениях.

Ключевые слова: Галина Пагутяк, автобиографические маркеры, эссеистика, духовно-автобиографический интертекст, неомиф, мифологизация, образно-мотивный уровень, мистифицированный топос.

AUTOBIOGRAPHICAL MARKERS IN HALYNA PAHUTIAK'S MYTHOPOETICS

Halyna Bokshan

alebo@ukr.net

Department of Foreign Languages

Kherson State Agricultural University

Department of the Ukrainian Literature

Kherson State University

27, 40 rokiv Zhovtnia St., 73000, Kherson, Ukraine

Abstract. The purpose of this research is to identify autobiographical markers in H. Pahutiak's mythopoetics on image and motif levels and characterize the specific character of mythologizing her spiritual-biographical experience. The paper looks at the peculiarities of literary interpretation of the actual events, toposes and persons related to the writer's neomyth. The author's essays are used for finding out mythogenic sources of her fiction and discovering the autobiographically marked material, interpreted in the literary prose. The paper analyzes the assimilation of the narrator and the author images characteristic of many H. Pahutiak's works, which results in the similarity of some philosophical stories to essays on the genre level. It describes the interaction of autobiographical and mythical components in the semantics of the recurring images in the writer's neomyth: the stone, the river, the road, the black bird, The Girl with yellow hair. The article focuses on the autobiographical marker in the correlation of the female characters with the mythologem of the setting sun. It reveals the interaction of the spiritual-autobiographical and philosophical-mythological intertexts in the "small novel" "The joyous desert". The paper traces connections of the mythosemantics of the name Lada with the facts of H. Pahutiak's biography and the motif of the lost harmony, which is considered one of the major motifs in the writer's neomythological prose. The paper focuses on the strategies of cosmization, mystification and personification of the "private topography" in the writer's fiction as well as in her essays. It looks at the peculiarities of the readers' reception of the hypermythologized image of Urizh. The article considers the contamination of autobiographical and mythological elements to be a characteristic feature of H. Pahutiak's idiostyle. The prospects of further research in this direction lie in defining the role of the autobiographical intertext in H. Pahutiak's neomyth, in studying the strategies of mythologizing the author's spiritual experience in her new works.

Key words: Halyna Pahutiak, autobiographical markers, essays, spiritual-autobiographical intertext, neomyth, mythologization, image and motif level, mystified topos.

References

1. Zhaivoronok V. Znaky ukranskoj etnokultury [Signs of the Ukrainian Ethnoculture]. Kyiv, 2006, 703 p. (in Ukrainian).
2. Levkiv K. Mistychna istoriia vid rodychky Drakuly [A Mystical Story of Dracula's Relative]. In: Krytyka prozy. – Kyiv, 2011, pp. 199–205. (in Ukrainian).
3. Pahutiak H. Hirchychne zerno [The Mustard Seed]. Kyiv, 1990, 232 p. (in Ukrainian).
4. Pahutiak H. Zakhid sontsia v Urozhi [The Sunset in Urizh]. In: Zakhid sontsia v Urozhi. Lviv, 2007, pp. 7–61. (in Ukrainian).
5. Pahutiak H. Knyhy : Vtecha zviriv, abo Novyi bestiarii [The Escape of animals, or the New Bestiary]. Available at: <http://pahutyak.com/втеча-звірів/> (Accessed 25 August 2015), (in Ukrainian).
6. Pahutiak H. Knyhy : Hirchychne zerno [The Mustard Seed]. Available at: <http://pahutyak.com/> (Accessed 26 August 2015). (in Ukrainian).
7. Pahutiak H. Pan u chornomu kostiumi z blyskuchymy gudzykami [The Man in a Black Suit with Lustrous Buttons]. In: Zakhid sontsia v Urozhi. Lviv, 2007, pp. 62–102. (in Ukrainian).
8. Pahutiak H. Potonuli v snihakh [The Drowned in Snow]. Lviv, 2010, 184 p. (in Ukrainian).
9. Pahutiak H. Radisna pustelia [The Joyous Desert]. In: Zapysky biloho ptashka. Kyiv, 1999, pp. 79–114. (in Ukrainian).
10. Pahutiak H. Sentymentalni mandrivky Halychynoiu [Sentimental Journeys through Halychyna]. Lviv, 2014, 192 p. (in Ukrainian).
11. Pahutiak H. Urizh ta ioho dukhy [Urizh and its spirits]. Lviv, 2012, 120 p. (in Ukrainian).
12. Romanenko O. Arkhetyp sela u vysokii ta masovii literaturi (na materialy tvoriv H. Pahutiak, V. Medvidia, Liuko Dashvar) [The Archetype of a Village in high and mass literature (on the material of H. Pahutiak's, V. Medvid's,

- Liuko Dashvar's works)]. *Literaturoznavstvo. Movoznavstvo. Folklorystyka*, 2011, no. 22, pp. 15–19. (in Ukrainian).
13. Sokolova A. *Mistychnyi mifolohizm prozy Halyny Pahutiak* [Mystical Mythologism of Halyna Pahutiak's Prose]. Available at: philology.knu.ua/files/library/folklore/36/42.pdf. (Accessed 15 August 2014). (in Ukrainian).
 14. Zavadzka V., Muzychenko Ia., Talanchuk O., Shalak O. *100 naividomishykh obraziv ukrainsikoi mifolohii* [100 Most Famous Images of the Ukrainian Mythology]. Kyiv, 2002, 440 p. (in Ukrainian).
 15. Fitsovskiy Ie. *Rehiony velykoi ieresi ta okolytsi* [Regions of the Great Heresy and Environs]. Kyiv, 2010, 544 p. (in Ukrainian).